

Akustika (KET/AKU)

Návod ke cvičení: **Měření stavební neprůzvučnosti**

Zadání

- 1) Seznamte se s postupem měření a výpočtu vzduchové neprůzvučnosti stavební konstrukce.
- 2) Vypočtete frekvenční závislost činitele vzduchové neprůzvučnosti mezibytové stavební příčky na základě změřených dat.
- 3) Určete váženou stavební neprůzvučnost R'_w jako jednočíselnou veličinu popisující útlum dané stavební příčky.

Teoretická část

Neprůzvučnost je schopnost stěny nebo jiného stavebního prvku nepropouštět zvuk. Z fyzikálního hlediska se jedná o snížení množství prošlé akustické energie.

Platí:

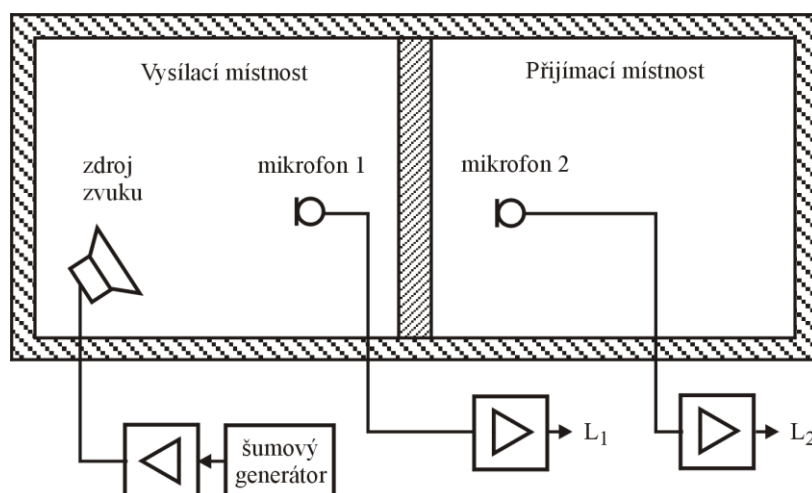
$$W = W_r + W_q + W_t, \quad \tau = \frac{W_t}{W} \quad (1)$$

kde W je celkový akustický výkon dopadající na stěnu, W_q je akustický výkon přeměněný ve stěně na teplo, W_t je akustický výkon vystupující ze stěny a W_r je výkon odražené akustické vlny.

Vzduchová neprůzvučnost je definována jako:

$$R = 10 \cdot \log \frac{1}{\tau} \quad [\text{dB}] \quad (2)$$

Princip měření vzduchové neprůzvučnosti vychází z norem [1] a [2], schéma měření je na Obr. 1.

Obr. 1: Princip měření vzduchové neprůzvučnosti.

Vysílací prostor je buzený vhodným širokopásmovým signálem (např. růžovým šumem), který pokrývá s dostatečným odstupem od hlukového pozadí v přijímacím prostoru frekvenční pásmo 100 Hz – 3,15 kHz. V obou prostorech je ve vhodném počtu měřicích míst měřena hladina akustického tlaku v 1/3-oktávových pásmech. Z hladin akustického tlaku v jednotlivých měřicích místech jsou určeny průměrné hladiny akustického tlaku ve **vysílacím** (L_1) a **přijímacím** (L_2) prostoru, ze kterých je pak počítána neprůzvučnost.

Vzduchová neprůzvučnost R určená v 1/3-oktávových pásmech je pak korigována na pohltivost přijímacího prostoru. Výsledná veličina se nazývá **stavební neprůzvučnost** R' a je pro každé 1/3-oktávové frekvenční pásmo definována jako:

$$R' = L_1 - L_2 + 10 \log \frac{S}{A} \quad (3)$$

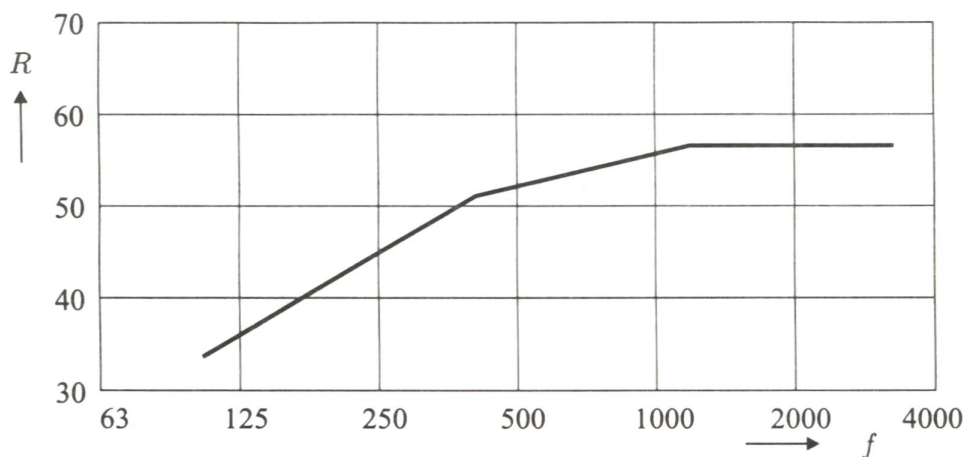
kde S je plocha dělicí stěny mezi vysílací a přijímací místností a A je celková pohltivost přijímací místnosti.

V praxi je pohltivost přijímací místnosti určena z doby dozvuku T_s , která je v přijímací místnosti měřena v 1/3-oktávových pásmech. Vztah mezi dobou dozvuku T_s a pohltivostí A je $T_s = \frac{0,164 \cdot V}{A}$, kde V je objem přijímací místnosti.

Udávané parametry při měření neprůzvučnosti.

Jako jeden z výsledků měření je udáván graf frekvenční závislosti stavební neprůzvučnosti R' v 1/3-oktávových pásmech. Pro jednoduchost je v praxi udávána i tzv. **vážená stavební neprůzvučnost** R'_w jako jednočíselná veličina.

Váženou stavební neprůzvučnost R'_w jako jednočíselnou veličinu lze získat tak, že se změřená charakteristika stavební neprůzvučnosti R' porovná se směrnou křivkou znázorněnou na Obr. 2. Porovnání se provádí tak, že se směrná křivka posunuje po 1 dB směrem k naměřené křivce, až se součet nepříznivých odchylek co nejvíce blíží, ale nepřesahuje 32 dB. Nepříznivá odchylka nastává tehdy, je-li výsledek měření menší než hodnota odpovídající křivce po posunutí. Hodnota směrné křivky odečtená na frekvenci 500 Hz je hledanou jednočíselnou veličinou R'_w .

Obr. 2: Směrná křivka pro výpočet vážené stavební neprůzvučnosti.

Z naměřených hladin akustického tlaku měřených v 1/3-oktávových pásmech ve vysílací a přijímací místnosti bytu určete průměrné hladiny akustického tlaku (tzv. prostorové průměrování).

Z hladin akustického tlaku vypočtete v 1/3-oktávových pásmech rozdíl hladin $R = L_1 - L_2$.

Určete stavební neprůzvučnost v 1/3-oktávových pásmech korekcí rozdílu hladin R pomocí doby dozvuku a objemu místnosti dle vztahu (3).

Posunem směrné křivky určete hodnotu jednočíselného parametru R'_w jako vážené stavební neprůzvučnosti.

Literatura

- [1] ČSN EN ISO 140-4, Akustika - Měření zvukové izolace stavebních konstrukcí a v budovách - Část 4: Měření vzduchové neprůzvučnosti mezi místnostmi v budovách.
- [2] ČSN EN ISO 717-1, Akustika - Hodnocení zvukové izolace stavebních konstrukcí a v budovách - Část 1: Vzduchová neprůzvučnost.